

SAKSFRAMLEGG

Saksbehandler: Muhammad Abbas
Arkivsaksnr.: 19/1266

Arkiv: M41

Saken skal behandles i følgende utvalg:

Hovedutvalg for forvaltning

LOKAL FORURENSNINGSFORSKRIFT FOR SPREDT AVLØP I FRØYA KOMMUNE

Forslag til vedtak:

Hovedutvalg for forvaltning vedtar å legge ut Forslag til lokal forurensningsforskrift for spredt avløp i Frøya kommune på høring og offentlig ettersyn i medhold av Forvaltningslovens § 37.

- Forslag til lokal forurensningsforskrift for spredt avløp i Frøya kommune
- Kart resipientvurdering

Saksopplysninger

Kommunen er forurensningsmyndighet for utslipp av sanitært avløpsvann fra mindre avløpsanlegg etter kapittel 12 i forurensningsforskriften. Kommunen er ferdig med kartleggingen av alle private avløpsanlegg og konkluderer med at det er et stort behov for opprydding av avløp fra spredt bebyggelse. Det er registrert ca. 2100 eiendommer med private avløpsanlegg og som ikke er knyttet til det kommunale avløpsnett i dag. Svært mange av kloakkutslippene fra spredt bebyggelse har dårlig rensing og tilfredsstillende ikke dagens krav til utslipp. Per i dag er utslippstillatelsen for mindre avløpsanlegg gitt i henhold til den sentrale Forurensningsforskriften § 12-9 *utslipp til mindre følsomt område* med rensekrav a) 20 % reduksjon av SS-mengden beregnet som årlig middelværdi av det som blir tilført renseanlegget, eller b) 180 mg SS/l ved utslipp beregnet som årlig middelværdi. Dette er minstekrav som er satt i forurensningsforskriften uten hensyn til graden av brukerinteresser og lokale forhold.

Frøya kommune er en betydelig befolkningsvekst-kommune og inntektene er helt avhengig av havbruksnæringen. I tillegg har kommunen vokst betydelig i forhold til antall fritidsboliger de senere år og dermed fått større utfordringer i forhold til brukerinteresser i sjøområdene, spesielt nært land. Dårlig avløpsrensing gir stor risiko for miljøpåvirkning av f.eks. fisk, skalldyr og tang/tare kort sagt alt som har med matproduksjon fra havet å gjøre. Utslipet fra mindre avløpsanlegg er hovedkilden til lokal bakterieforurensning og en viktig kilde til utslipp av fosfor og nitrogen som kan gi overgjødning og algevekst i utsatte resipienter. I tillegg vil

økte utslipp som følge av befolkningsvekst og høyere befolkningstetthet i mange område også øke faren for dette. Derfor er det et stort behov for en lokal forskrift som fastsetter høyere rensegrad enn dagens lokale forskrift krever.

Vurdering:

Når kommunen ut fra forurensningsmessige forhold vurderer å fastsette en lokal forskrift, vil dette være på bakgrunn i at kommunen ønsker å sette strengere krav til utslipp enn i dag, avhengig av type resipient. Det kan for eksempel være aktuelt å vurdere å fastsette en lokal forskrift som setter krav til utslipp av tarmbakterier til en resipient som benyttes til havbruks- og fiskerinæringen, drikkevann eller bading eller andre brukerinteresser. Kommunen er forurensningsmyndighet for mindre avløpsanlegg og en lokal forskrift om utslipp fra mindre avløpsanlegg i spredt bebyggelse vil dekke opp lokale behov som nasjonal og internasjonal lovgivning ikke kan ivareta eller detaljere.

Frøya Kommune har laget forslag til lokal forskrift fra § 12-7 til § 12-13 om utslipp av sanitært avløpsvann fra bolighus, hytter, turistbedrifter og lignende virksomhet med utslipp mindre enn 50 pe. I den lokale forskriften inngår også et digitalt kart (resipientkart) som viser miljøtilstanden i resipientene og som samtidig gir opplysning om krav til rensegrad og mulige alternative renseløsninger. Kartet skal brukes som arbeidsverktøy for kommunen og innsynsløsning for publikum til bruk ved søknader om utslippstillatelse. I den lokale forskriften har kommunen satt ulike krav avhengig av resipienttilstand og brukerinteresser. Resipientenes tilstand og graden av brukerinteresser er klassifisert i seks klasser som er:

- Sårbar resipient og høy grad av brukerinteresser i området (rød farge på resipientkart)
- Moderat sårbar resipient og brukerinteresser i området (lilla farge på resipientkart)
- Mindre sårbar resipient og brukerinteresser i området (gul farge på resipientkart)
- God resipient og brukerinteresser i området (grønn farge på resipientkart)
- I tillegg er utslipp til Kjerkdalsvatnet og Hammarvatnet (svart farge på resipientkart) forbudt på grunn av at dette er drikkevannskilder der kommunen kun tillater biologisk toalett eller tilsvarende løsninger uten utslipp.

Som resipientkartet viser er mange resipienter på Frøya klassifisert som «*mindre sårbar og med brukerinteresser i området*». Når resipienten er klassifisert med brukerinteresser betyr dette at rensekravet vil fokusere på bakterierensning hvor spesielt krav til rensing av den farlige tarmbakterien E.coli er et viktig parameter. Dagens lokale forskrifter tar ikke høyde for dette parameteret i det hele tatt og det er derfor ganske mange eksisterende anlegg som må oppgraderes for å tilfredsstille de nye forskriftene. De ulike renseløsningene kan ha ulik rensegrad, og valg av renseløsning vil være avhengig av de rensekrav som settes for den enkelte resipient.

Med hjelp av denne forskriften blir det enklere å velge riktig avløpsanlegg som tilfredsstiller krav til utslipp i forhold til resipientenes miljøtilstand. Godkjente/mulige avløpsløsninger er listet opp i lokal forskrift §§12-8 og 12-9. Det kan også finnes andre løsninger som tilfredsstiller rensegraden for den spesifikke sonen.

Alle bygninger med innlagt vann skal ha utslippstillatelse. Begrepet *innlagt vann* er definert i forskriften. Tett tank tillates kun i spesielle tilfeller og etter avtale med kommunen. Tett tank kan være aktuelt på bebyggelse som har lite/variabel bruk, for eksempel grendahus og for fritidsboliger der andre avløpsløsninger er svært vanskelig og kostbart å etablere. Utedo kan

også tillates i spesielle tilfeller og etter avtale med kommunen. Bruk av utedo, biodo eller annen type tørrklosett krever ikke utslippstillatelse men det skal tas hensyn til håndtering av slam på en god måte. Den lokale forskriften foreslår at det skal sendes inn melding om metode for slanhåndtering ved etablering av slike anlegg. Dette fordi tømning av utedo/tørrtoalett (uten vannspyling) ikke omfattes av den organiserte tømmeordningen fra kommunen. De som ønsker å tømme slike anlegg må selv ta kontakt med ansvarlig slamtømmeselskap.

I den lokale forskriften § 12-13 settes krav til at dokumentasjon av renseløsning skal utføres av nøytral fagkyndig. En nøytral fagkyndig kan være et uavhengig foretak eller aktør med tilstrekkelig avløpsteknisk fagkompetanse som er uavhengig i forhold til valg av renseløsning. Forskriften setter krav om dokumenterbar kompetanse for både prosjekterende og utførende.

Med utgangspunkt i erfaringene fra opprydding i separate avløpsanlegg i andre kommuner er det til den lokale forskriften utarbeidet kompletterende retningslinjer samt veiledning for anleggseiere, hovedsakelig for å sikre tilfredsstillende rensesgrad i avløpsanleggene samt medvirke til en enklere søknadsprosess og saksbehandling.

Lik forurensningsforskrift:

Medlemskommunene i Nordre Fosen vannområde utarbeider nå likelydende lokale forskrifter avhengig av resipientenes miljøtilstand, som de vi i Frøya kommune nå foreslår. Søndre Fosen vannområde har ikke kommet like langt i sine arbeider, men arbeidet som Frøya kommune har lagt ned i utarbeidelsen av en saneringsplan for avløp i spredt bebyggelse og nye forskrifter ser ut til å danne modell for arbeidet videre også i denne gruppen. Vår nabokommune Hitra har enda ikke begynt med opprydding av avløp i spredt bebyggelse og har derfor ikke laget lokal forskrift om utslipp av avløpsvann. I dialog med Hitra kommune er det enighet om at det anses som fordelaktig at utslippskravene i kommunene bør være så like som mulig da kommunene i stor grad har samme forhold og utfordringer i denne sammenheng. Frøya kommunes arbeider med saneringsplan/opprydding av avløp i spredt bebyggelse og vedtatte forskrifter vil derfor trolig bli førende for hvordan Hitra kommune vil håndtere dette arbeidet videre.

Forhold til overordna planverk:

Den lokale forskriften er hjemlet i forurensningsloven § 9 og forurensningsforskriften §§ 12-6 til 12-13. Avløpsdelen i forurensningsforskriften § 12-6 (med virkning fra januar 2007) gir kommunen mulighet til å utarbeide lokal forskrift:

"Kommunen kan fastsette lokal forskrift dersom det er nødvendig ut i fra forurensningsmessige forhold eller brukerinteresser. Kravene i lokal forskrift skal erstatte kravene i § 12-7 til § 12-13."

Konklusjon:

Ved å vedta en ny lokal forskrift som erstatter forurensningsforskriften § 12-7 til § 12-13 vil dette bli et godt verktøy for kommunen i arbeidet med å gi utslippstillatelser generelt, og i arbeidet med opprydding i spredt avløp spesielt. En lokal forskrift sikrer også likebehandling og forutsigbarhet for huseiere i spredt bebyggelse ved krav til etablering av private renseløsninger. Det å sørge for at innbyggernes investeringer i nye/oppgradering av avløpsanlegg betaler seg i form av god rensing, er god samfunnsøkonomi og svært viktig for å ivareta godt vannmiljø i fremtiden.

Rådmannen foreslår derfor at forslag til ny lokal forurensningsforskrift for spredt avløp i Frøya kommune blir lagt ut på høring og offentlig ettersyn i medhold av forvaltningsloven § 37.

Etter offentlig høring skal lokal forskrift behandles i Hovedutvalget for forvaltning før sluttbehandling i Kommunestyret. Deretter skal lokal forskrift kunngjøres på LovData-portalen før offentliggjøring i lokalaviser og på nettsiden til Frøya kommune.